

מבחן זני שעועית אביבית, חוות גד"ש 2004

ש. גרף – שה"מ, ר. פוייר, ר. הרמן, ע. רוזנברג- חוות גד"ש

תקציר – הזן סיגמא בלט בניסוי זה בקטיגוריה של שעועית ירוקה לקיצוץ, הזן יוקון היה הטוב בקטיגוריה של שעועית שלמה. מבין הזנים הצהובים היו לזן סונסטה מספר יתרונות.

מבוא – שעועית לתעשייה נחלקת לשלושה מוצרים: שעועית המעובדת שלמה, שעועית המקוצצת לחתיכות, ושעועית צהובה. לכל מוצר צריך להתאים את הזנים היעודיים לכך.

פרטים אגרוטכניים: זריעת זרעי הזנים נעשתה ב – 12/3 בעזרת פלנט יד, בסידור של שלוש שורות בערוגה והונבטה ב – 14/3 בהמטרה שהיתה שיטת ההשקיה לאורך תקופת הגידול. שיטת הניסוי היתה בלוקים באקראי ב – 4 חזרות לאחר ההצצה דוללו הצמחים לעומד של כ – 18 צמחים למטר שורה, שהם כ – 25 צמחים למ"ר, קטיפת הניסוי נעשה במספר מועדים לפי מוכנות הזנים והיה ב – 20/5, 27/5, 30/5 ו 31/5. מכל חלקה נתלשו 2 מטר ערוגה והתרמילים הופרדו ונשקלו, נלקח מדגם בן 10 תרמילים אופין ונשקל עם ובלי גרעינים.

הזנים שנבדקו היו:

- (1) רפיד – משווק על ידי "ירוק"
- (2) קנטרה – משווק על ידי "עדן"
- (3) 665 – משווק על ידי "מכתשים"
- (4) סיגמא- משווק על ידי "עדן"
- (5) נומד – משווק על ידי "עדן".
- (6) יוקון – משווק על ידי "עדן".
- (7) קואלה- משווק על ידי "עדן".
- (8) 1945 – משווק על ידי "ירוק".
- (9) 662 - משווק על ידי "עדן"
- (10) סונסטה – משווק על ידי "עדן".
- (11) 701 – משווק על ידי "מכתשים"

בנוסף בוצעה חלקת תצפית ב – 2 חזרות בה נבדקו הזנים: פלומה, קסנטוס, מרטוס, נגרו, ספידי ודקרו – משווקים על ידי "זרעי ים התיכון" אקסקליבר – משווק על-ידי מכתשים. טורפדו ובלזיס-משווקים על ידי כ.צ.ט.

תוצאות – טבלה מצורפת

במהלך הגידול נערך מעקב אחרי התפתחות הצמחים והציונים שניתנו היו מ – 0 = צמחים מתים ועד 5.0 = צמחים מפותחים יפה.

3.0 – קואלה	(7)	3.0 – רפיד	(1)
4.0 – 1945	(8)	3.5 – קנטרה	(2)
3.5 – 662	(9)	4.5 – 665	(3)
3.0 – סונסטה	(10)	3.5 – סיגמא	(4)
4.0 – 701	(11)	5.0 – ניומד	(5)
4.0 – סנברסט	(12)	3.5 – יוקון	(6)

צמחי הזנים ניומד ו – 665 היו גדולים יחסית, ואילו תרמילי הזן קואלה נגעו באדמה, חלק מצמחי הזן סיגמא נראו כנגועים בוירוס. למרות המאמצים לקטיף כל זן בהבשלתו האופטימלית היה אחוז הגרעינים של הזנים השונים מאד לא אחיד.

היבולים הגבוהים נקטפו מחלקות הזנים סיגמא, קנטרה, קואלה, 1945 יוקון ו 665, יבולים נמוכים נקטפו בזנים סנברסט, 701, 662 ורפיד. אולם יש לצין שאין הפרדה בין סוגי השעועיות. משקל תרמילים גבוה היה לזנים: 1945, רפיד, סיגמא, נומד, 701 וסנברסט משקל תרמילים נמוך היה לזנים – קנטרה, יוקון, קואלה ו 662. הזנים שמסווגים שעועית ירוקה לקיצוץ היו: רפיד, 665, סיגמא, נומד, קואלה, 1945. זני שעועית השלמה היו – קנטרה, יוקון ו – 662. הזנים הצהובים – היו סונסטה שהוא קצר יחסית 701 וסנברסט – הארוכים יותר.

לסיכום – מבין זני השעועית הירוקה הצטיינו הזנים: סיגמא, ו 1945. בקטיגוריה של שעועית שלמה כדאי להמשיך עם הזנים: יוקון ו 662. בזנים הצהובים היו סנסטה ו – 701 הטובים יותר במבחן זה.

בתצפית הזנים:

פלומה – נוף מצומצם, תרמילים נוגעים בקרקע, באורך כ – 12 ס"מ, במשקל של כ – 2.2 ק"ג/מ"ר – נקטף ב – 27/5.

קסנטוס – נוף מפותח, תרמילים באורך 14 ס"מ, במשקל של כ – 1.65 ק"ג/מ"ר. נקטף 30/5.

מרטוס – נוף מפותח, תרמילים באורך כ – 12 ס"מ, דקים, ביבול של כ – 1.4 ק"ג/מ"ר. נקטף ב – 31/5. **נגר** – נוף בינוני, תרמילים באורך כ – 13 ס"מ, במשקל של כ 1.65 ק"ג/מ"ר בצבע ירוק בהיר. נקטף ב 27/5.

ספדי – נוף מצומצם, יבול של כ 1.5 ק"ג/מ"ר תרמילים באורך כ – 15 ס"מ נקטף ב – 20/5.

דקרן – נוף מפותח, תרמילים באורך כ – 11.5 ס"מ בצבע ירוק כהה, במשקל של כ- 1.8 ק"ג/מ"ר, נקטף ב – 27/5.

אקסקליבר – נוף מפותח ביותר, תרמילים באורך כ – 13 ס"מ בצבע ירוק כהה, משקל התרמילים שנקטף כ – 1.9 ק"ג/מ"ר ב- 2 אחוזי גרעינים. נקטף ב 27/5.

טורפדו – נוף מפותח, תרמילים באורך כ – 13 ס"מ, צבע ירקרק, משקל כ- 1.3 ק"ג/מ"ר עם 11 אחוזי גרעינים. נקטף ב 27/5.

בלזס – נוף מפותח ביותר, תרמילים באורך 14 ס"מ במשקל כ – 1.5 ק"ג/מ"ר בצבע ירוק בהיר עם 11 אחוזי גרעינים. נקטף ב 27/5.

טבלה – מבחן זני שעועית אביבית, חוות גד"ש 2004

<u>איפיון התרמילים</u>		אחוז גרעינים	משקל 10 תרמילים בגרמים		יבול-ק"ג/מ"ר (2)		תאריך קטיף	שם הזן (1)
צבע	אורך בס"מ				תרמילים	ברוטו		
ירוק בהיר	ב 12.1	א 6.7	אב 64.3	1.6 ק"ג	3.1 ב	20/5	רפיד	
ירוק בהיר	ב 10.9	א 6.8	דה 40.9	2.0 אב	3.9 אב	25/5	קנטרה	
ירוק	א 14.7	א 10.5	בג 57.8	1.65 אבג	3.3 אב	27/5	665	
ירוק	א 14.9	א 9.9	אב 69.6	2.3 א	4.3 א	31/5	סיגמא	
ירוק	א 13.5	א 9.3	אב 65.9	1.4 בג	3.6 אב	30/5	נומד	
ירוק	ב 11.0	א 14.5	דה 44.0	1.8 אבג	3.1 ב	30/5	יוקון	
ירוק כהה	ב 12.2	א 16.6	דה 43.2	1.9 אב	3.3 אב	30/5	קואלה	
ירוק כהה	א 15.2	א 11.7	א 73.8	1.8 אב	3.3 ב	27/5	1945	
ירוק כהה	ב 11.0	א 4.5	ה 37.2	1.35 בג	3.0 ב	25/5	662	
צהוב	ב 11.6	א 7.4	גד 50.8	1.7 אבג	3.2 ב	25/5	סונסטא	
צהוב	א 13.7	א 5.0	אב 64.3	1.3 בג	3.9 אב	25/5	701	
צהוב	א 14.2	א 12.7	אב 65.6	1.1 ג	3.2 ב	20/5	סנברסט	

1. מועד זריעה 12/3/04

2. מספרים המלווים באותיות זהות אינם נבדלים סטטיסטית במובהקות